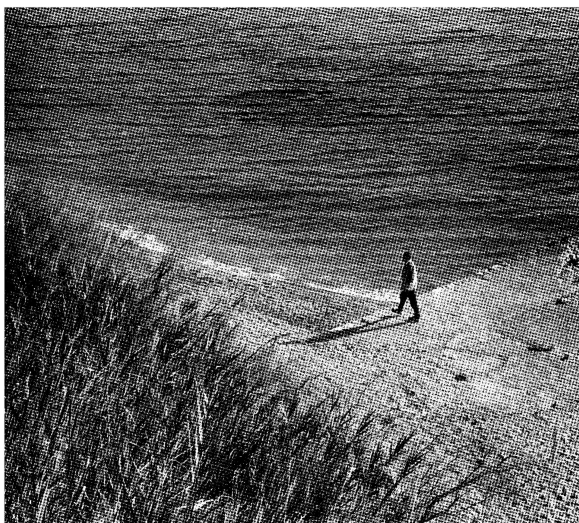

2

REINVENCIA

Fanzin kolektiva queerANarchive
2020.

† THERE WAS - AND DOUBTLESS STILL IS - A PHANTASMAGORIC "ELSEWHERE" FOR GAYS, AN "ELSEWHERE" THAT OFFERED THE POSSIBILITY OF REALIZING YOUR HOPES AND DREAMS - ONES THAT SEEMED IMPOSSIBLE FOR SO MANY REASONS, UNTHINKABLE EVEN, IN YOUR LAND OF ORIGIN.

Didier Eribon, *Insult and the Making of the Gay Self*, pg. 20

Fanzin kolektiva queerANarchive

REINVENCIJA

SADRŽAJ

— SUBVERZIJA I KONFORMIZAM

— PEDERLUK NA PREBIJELOM
BICIKLU

— PRAVO MUŠKO

— CRTICA O SJEĆANJU NA
OSNOVNU ŠKOLU

— JA MRZIM SAMOG SEBE, SVOG
JEDINOŠ SEBE

— TAMO GDJE JE SVE PO MOM

— S FRENDOVIMA SE LAKŠE DIŠE

— LEZBAČE

— GEJ MAFIJA

— SEKS, LAŽI I NEKE JEZIČNE MUKE

— U VEZI (NI)JE BEZ VEZE

— OVO NIJE MOJA PRIČA ALI KAO
DA JE

— CRNE MUDANTE

— ZBOG NARUŠAVANJA
HETEROSEKSUALNOG MIRA...

— NEPODOBNI ZA DRUŠTVO,
NEDOVRŠENI ZA SEBE

Impresum:

Uredništvo i izdavač: queerANarchive

Autori/ce: Damir, Duje, Grgo, Hrvoje, Igor,
Marina, Nikolina, Tanja, Tihana, Tonči

Pismo: Laverick, Liera Sans, Orkney, Oswald
(SIL Open Font License)

DTP: Scribus 1.4.8.

Donatori: Ministarstvo kulture i medija RH,
Zaklada Kultura nova

Tisak: Kerschhoffset

Naklada: 200

Split, 2020.

queerANarchive

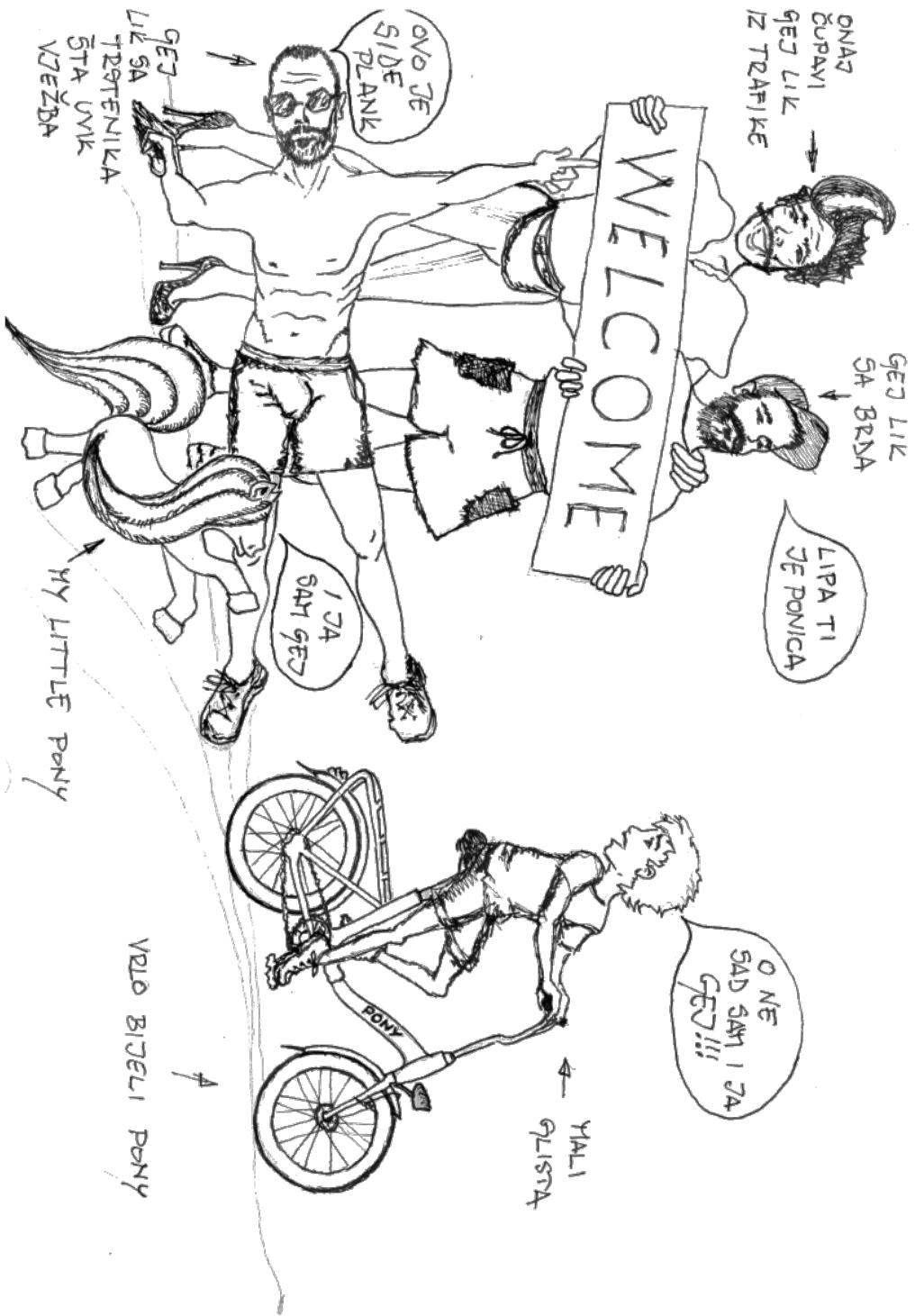
Zaklada
Kultura nova

* Didier Eribon, *Insult and the Making of the Gay Self*, Duke University Press, Durham and London, 2004

Mišljenja izražena u ovoj publikaciji odražavaju isključivo mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajališta donatora. Ovaj zine ustupljen je pod Creative Commons licencom Imenovanje–Nekomercijalno–Dijeli pod istim uvjetima 4.0. Međunarodna.

* *It all begins with an insult.*

* *The insult is verdict.*

ONAJ
ČUPAVI
GEJ LIK
IZ TRAFIKE

GEJ LIK
SA BRDA

LIPA TI
JE PONICA

O NE
SAD SAM I JA
GEJ!!!

→ MALI
GLISTA

OVO JE
SIDE
PLANK

I JA
SAM GEJ

GEJ
LIK SA
TRATENIKA
ŠTA UMIK
VJEŽBA

→ MY LITTLE PONY

→ VRELO BIDELE PONY

SUBVERZIJA I KONFORMIZAM

Kako nam pojašnjava francuski teoretičar, sociolog i filozof Didier Eribon, homoseksualna povijest ili bar ona 20. stoljeća izgleda kao da je podijeljena između dva pola. S jedne strane uložen je veliki napor kako bi se izgradio jedan zaseban gej svijet, kako bi se utvrdile razlike i odnosi s heteroseksualnom većinom te na kraju formirao manjinski status. S druge strane su sve one težnje da se homoseksualci tretiraju kao i svi drugi pojedinci, čija seksualnost nije bitna, te da se njihova seksualna ponašanja uklape, bolje rečeno, utope u kontinuum seksualnih praksi. U interakciji ili tenziji između ovih dviju suprotstavljenih težnji Eribon vidi zamašnjak gej pokreta i gej kulture, a i okosnicu gej povijest, naročito 20. stoljeća. Eribon nas upozorava da ovakvo pojednostavljeno dualističko poimanje homoseksualnog svijeta u potpunosti ne odgovara stvarnosti jer sve ono što dolazi s jedne ili druge strane nije osobito postojano, jer se strane nerijetko mijenjaju i često imaju drugačija pa i kontradiktorna značenja u različitim zemljama, kulturama i povijesnim trenucima. Dakle, nema nikakvog smisla zamišljati da ćemo na jednoj strani naći militantne aktiviste koji nastoje da gejevi formiraju priznatu manjinu, a na drugoj politički neangažirane ljude koji se samo žele stopiti s društvom i biti prihvaćeni.

Jer u stvarnosti srećemo LGBT-ovce koji svoje slobodno vrijeme provode po barovima i drugim punktovima koji su nastali baš kao mjesta u kojima se stvara zaseban gej svijet, ali istovremeno zagovaraju prilagodbu društvenoj većini, odlaze na posao koji ničim nije povezan s gej svijetom, plaćaju poreze, glasaju i kao svaki pošten konzument plaćaju robe i usluge u trgovačkim centrima i ustanovama popularne kulture. Ili pak srećemo one LGBT-ovce kojima su usta puna subverzije, ali nogom nikad nisu kročili u gej barove i slična mjesta jer ih vide samo kao mjesta komercijalizacije gej kulture. Gej pokret jest od svojih početaka rastrgan između podrivanja društvenog poretka i podilaženja društvenoj većini. Doduše, i ta subverzija i taj konformizam, zanimljivo, svaki na svoj način, zapravo rade na asimilaciji, odnosno uklapanju lgbt-ovaca u društvo. Subverzija tako što radi na vidljivosti, teži prema izdvajanju lgbt-ovaca kao posebne grupe kako bi oni kolektivno zagovarali i zahtijevali da ih se tretira bez razlike kao i ostale pripadnike društva, odnosno kako bi inzistirali na jednakim zakonskim pravima. Ovakve subverzivne ideje nerijetko su završavale nasilnim odbacivanjem homofobne većine. Jer društvo u suštini traži da se lgbt-ovci asimiliraju tako da zaniječu ono što je jesu ili da se barem suzdrže od

pokazivanja na bilo koji način. U suprotnom, kako to misli homofobna većina, oni svojim ponašanjem prijetе raspadom društva i njegovih dominantnih vrijednosti.

Upravo nasilno odbacivanje homofobne većine kao da stimulira formiranje onog drugog pola gej svijeta. Dakle, stimulira formiranje konformizma koji teži nevidljivosti, koji teži tome da se bude tiho, na način da se homoseksualnost izgubi među ostalim seksualnim ponašanjima. Na toj strani se nalaze oni koji nikako ne žele biti povezani s lošom slikom koju društvo ima o nama samima, jer nastoje biti socijalno prihvatljivi i na koncu prihvaćeni. Takvi samo žele dokazati da i oni mogu biti dobri liječnici, advokati, svećenici, političari a kao da zaboravljaju gdje se nalaze i da sebi zapravo postavljaju cjeloživotnu klopku. Nadamo se da se niste izgubili negdje između konformizma i subverzije, već da ste u sebi prepoznali odlike jedne i druge strane.

T.B.

Aj da i ja odgovorim. Veličina grada (Splita) mi je ok, šta se mene tiče mogao bi biti i manji! Al isto mislim da je sprega veličine i mentaliteta rezultirala tom nesretnom monokulturom, koja je patrijarhalna, tradicionalna i isključiva. Koju su prihvatili i oni koje isključuje, da ne bi talasali, kako se to već kaže, il jer im ništa drugo nije bilo ponuđeno. Ili su pak odselili iz grada u potrazi za poslom il afirmativnijom atmosferom. To ne znači da se izvan toga ništa ne događa, postoje inicijative, rade se programi, samo nedostaje ta kritična masa koja bi im se pridružila i od toga napravila scenu, i tako pokazala da je grad otvoren i za druge. Konkretno šta se tiče pederluka, mislim pederi u Splitu idu u Central, leglo provincijalnog patrijarhata u kojem žene plešu u kavezima i vladaju izbacivači. To je na prvom mjestu nerazumijevanje samog sebe i svoje pozicije, pa onda i nerazumijevanje društva, il apsolutno ignoriranje problema. To prilagođavanje normi toliko vlada u Splitu da osjećam laganu nelagodu i samo šta pišem ovo. Tako da šta se toga tiče grad stvarno nije privlačan ako se ne izoliraš u neke ful uske krugove. Dobro je što su ljudi u tim krugovima povezani i podržavaju se, ali ovo sad izlazi iz okvira pederluka, više u okvirima neke nezavisne scene, koja zapravo i nije scena jer nema tu kritičnu masu potrebnu za scenu koja bi mogla biti prepoznata u gradu i suprotstaviti se monokulturi koja vlada. A dobro je šta možeš biciklom od Firula do Brda il Duilova za dvadesetak minuta, jer u centar nema smisla ići, i što se možeš na plažu skoro cijelu godinu. Drugo ne valja!

PEDERLUK NA PREBIJELOM BICIKLU

Bio je to moj novi pony. Bijel, čist, uredan. Do tada sam viđao samo djelomično pohabane, popravljane i one kojima je uvijek nešto nedostajalo. Nisu imali nogare, bili su često bez blatobrana, a tek rijetki su imali prednju svjetiljku i pripadajući istosmjerni dinamo na vilici prednje gume. Ovaj je imao sve. I prednju kočnicu i korpu iznad stražnje gume. Potpuno opremljen, ganc novi, sve to u samo jednoj pošiljci iz Slovenije.

Te '86 godine, kada je stigao u naš stan koji se nalazio na tromedi jugoslavenskog socijalizma – na spoju novih splitskih vertikalna „po mjeri čovjeka“, kasarne JNA te na divlje izgrađenih kuća – imao sam osam godina. Nisam ga tražio, jer nisam bio od one djeca koja su lakim potezom jezika od svojih roditelja tražili bilo kakve eskapade. Nisam bio ponizan, ali bio sam krotak i nezahtjevan te mi se događalo da ničim izazvano, bar je meni tako izgledalo, u moj život uleti novi predmet, dakako, neka funkcionalna sprava kao što je bicikl, kao što je pony.

Nije mi bio rođendan, a on je ipak stajao naslonjen na zid našeg južno

okrenutog balkona. Nije mi bilo jasno što tamo dovraga radi, za koga je zapravo. Promatrao sam neko vrijeme kako ga oplakuje jutarnje sunce, ali nisam imao, kao ni u vezi drugih stvari, nikakvu želju da pitam roditelje – što je pak sad ovo. A i srećom, bili su na poslu. Izgledalo mi je kao da su ga donijeli pod okriljem noći, ali uvjeren sam da mi je na putu od ulaznih vrata do lođe nekako promakao, kao što mi je i inače zbog učestale zamišljenosti i odsutnosti promicalo sve i svašta.

A onda je stigla i potvrda, odmah nakon što je majka prva, oko 2 i pol, stigla s posla. Ne sjećam se kako mi je obznanila da je to moje novo prometalo, samo se sjećam da me je preplavio neki čudan osjećaj ponosa. Sreća je bila dovoljna. Ipak je to bicikl, novi, nakon violete – veći. A i tada sam već bio stara biciklistička iskusnjara kojoj je trebalo novo pomagalo da bih pomnije istražio teren širi od ulice, da bih pronašao još nepojmljive stranputice i neke nove oaze lišene staraca i drugih društvenih „autoriteta“.

Već popodne, iza pet, otisnuo sam se na probnu vožnju. Popeo sam se i zajahao, isprva ne baš spretno, jer trebalo je tijelo prilagoditi biciklističkoj mehanici krupnijoj od one na kojoj sam pekao zanat. Ali nije mi trebalo dugo da se ufuram. Sav uzbuđen stao sam brzati neprilagođenim brzinama. Ne htijući izazivao sam, kako sam tek

naknadno shvatio, zavidne pa čak i prijeke poglede svojih vršnjaka koji su me sa zidića pomno promatrali. Oni ponyja nisu imali, jer im ga roditelji nisu mogli ili nisu htjeli priuštiti. Moj pony je bio prvi u generaciji, ali zbog toga se nisam osjećao nadmoćno – to jednostavno nije bila moja priča.

Kada sam se nakon ne znam koliko prevaljenih dužina konačno zaustavio i sjeo na zidić, poneki od mojih uličnih drugova su me bez puno oklijevanja pitali: „Jel mogu ja napraviti jedan đir?“. Nisam oklijevao ni ja... A ostali, s kojima sam ostao na zidiću i gledao kako se moj pony razletava ulicom, oni su mi „prijateljski“ otkrili, možda me i upozorili, da moje novo „čudo“ ima jednu falingu. „Jel ti znaš da je bijela bicikla – pederska?“ Ostao sam posramljen – kako to da o tome pojma nisam imao, kako to da su moji roditelji od svih mogućih boja izabrali baš onu pogrešnu.

Zanimio sam. A oni su samo nastavili s nekim drugim pričama – kao da se tu nema što više reći. Pa sve na kraju i nije izgledalo kao pravo dječje zadirkivanje, koje se inače kako-tako odboluje. Mora da je bijela bicikla zaista pederska, pomislio sam.

Nisam imao izbora. Drugi bicikl druge boje, siguran sam bio, ne smijem od roditelja tražiti. A nije mi bila opcija ni da pony prestanem voziti. Pedalirao sam i dalje žustro,

ali strepnja s kojom sam izlazio među ljude jedva da je dozvoljavala nešto oduška. Stigmu sam, naravno, svaki put uredno vozio sa sobom. Kao da mi je bila predana na čuvanje i kao da nema nikakvih šansi da se pojavi netko tko će je, umjesto mene, jednako nevoljko pronositi dalje.

Damian D

U srednjoj školi sam počeo pušiti jer sam mislio da ću izgledati više strejt, ali i u tome sam imao „krive“ pokrete. Gledao sam muške kako tresu pepel s cigarete pa sam pokušao oponašati. Prve cigarete su mi bile crveni Marlboro, mislio sam da su to muževne cigarete – nema nikakvog smisla. Poslije sam završio na Marlboro četvorici tj. na uskoj cigareti sa bilim filterom.

Damian D

U srednjoj školi me jedan lik, koji se školovao za mesara, u hodniku ispred učionice uhvatio odostraga za jaja. Ja sam vrisnuo, onda sam se okrenuo, a on je rekao – „ajme sorry, samo sam htio provjeriti jel imaš jaja, jer si lijep kao cura“, a onda me počeo dirati po kosi i po licu i unosio mi se u facu. Ja sam bio prvi razred, a on je bio treći razred.

Damian D

Bit će da sam ima šest-sedam godina... Moj trans rođak i jedna curica – išli su negdi, a usput su svratili do nas. Ja sam im otvorio vrata, a njih dvi ispred mene sa šeširima, u haljinicama i s ogrlicama. „Kako ste vas dvi lipe! I ja oću bit lip, di je moja ogrlica, di je moj šešir?!“, to sam im reka i rasplaka sam se odjednom, jer nisam ima ni ogrlicu, ni šešir.

** To the extent that insult defines the horizon of one's relation to the world, it produces a fateful feeling in a child or an adolescent who feels himself or herself to be contravening the world's order as well as a lasting and even permanent feeling of insecurity, anxiety, and even terror and panic.*

PRAVO MUŠKO

Feminiziranost izaziva veliku odbojnost ne samo društva nego i većine gay populacije. Homoseksualni muškarci se u načelu boje feminiziranosti, i to u svim oblicima, kako kod sebe tako i kod drugih. Sve je počelo, kako piše Eribon, u 19. stoljeću, kada su psihijatri i psiholozi, odnosno predstavnici heteroseksualne većine, znanstveno nastojali da homoseksualnost, pretpostavljamo jednom za svagda, proanaliziraju, smjeste i definiraju. Tada su, logično, heteroseksualnost uzeli za društvenu normu, a sve ono što odudara od te norme predstavljalo je ili patologiju ličnosti ili društvenu devijaciju. Prema njihovom shvaćanju, seksualnost je jedino moguća ako uključuje razliku između muškarca i žene te ako uključuje uzajamno dopunjavanje suprotnosti ta dva spola. Inspirirani takvim poimanjem seksualnosti dosjetili su se kako izaći na kraj s homoseksualnošću te su skrojili svoju, danas znanstveno neprihvatljivu teoriju o rodnoj inverziji. Kako Eribon pojašnjava, neprihvatljivi koncept rodne inverzije iz 19. stoljeća tvrdi da muškarac koji ne traži ljubavnog ili seksualnog partnera u ženi nego u muškarcu – zapravo odbacuje svoju muškost. Drugim riječima, čim je on ljubavno ili seksualno usmjeren na osobu istog spola – on je jedan okrnjeni muškarac ili, da se povedemo za teorijom, riječ je o jednom feminiziranom muškarcu. Priča ide i dalje pa se tako tvrdilo da takav muškarac, odnosno invert može jedino žudjeti za heteroseksualnim muškarcem. Doduše, takav se u vezu može upustiti samo s drugim invertom kojemu zbog svojih nedostataka i čežnji pridaje kvalitete pravog muškarca. Ovakva heterocentrična projekcija svijeta okovala je i razmišljanja jednog od poznatijih homoseksualaca toga doba, francuskog književnika Marcela Prousta. On je invert doživljavao kao žene zarobljene u muškom tijelu. Drugim riječima, Proust je isključio ideju homoseksualnosti, odnosno mogućnost istospolne ljubavi, te je zaključio da invert u svom stanju iluzije može samo vjerovati da voli osobu istog spola. Doduše, i Proust, kao i drugi njegova kova u to vrijeme vjerojatno nisu imali bolje i pametnije okvire i alate na raspolaganju da bi izbjegli ovu heterocentričnu klopku. Slika o homoseksualcu kao ženskastom muškarcu zadržala se do današnjih dana, odnosno društvena percepcija o geju kao ženi koja nosi muško tijelo – i dalje je na snazi. Muškarac koji žudi za ženom je biološki, kulturno i etički superiorniji, dok homoseksualac čak i danas ispada nenormalan i nepravi muškarac. Nije stoga teško razumjeti da su homoseksualci još uvijek na piku heteroseksualne većine, kao ni da feminiziranost među gejevima nije baš omiljena stvar.

Situacija se donekle počela mijenjati 20-tih godina prošlog stoljeća, kada su homoseksualci, recimo to tako, počeli govoriti sami za sebe. Odnosno, kada je krenuo ozbiljniji razvoj gej kulture, time i započela reinencija ukupnog gej identiteta. Paralelno kreću dva procesa – za svakog geja prema njegovim potrebama. S jedne strane pojavio se drag i camp kao izraz otpora prema nametnutoj slici o gejevima kao ženskastim muškarcima i to kroz usvajanje te iste slike i njeno ironiziranje do neslućenih razina. S druge strane krenula je maskulinizacija odnosno nastojanje da se gejevi barem pojavom približe heteroseksualnom idealu. To se počelo kotrljati putem magazina i petparačkih romana, kojima se nudio ideal pravog muškarca, a nastavilo se zadnjih trideset-četrdeset godina maskulinizacijom tijela i gestikulacija, dress koda i drugih znakova. Nastojanje da se posredstvom maskulinizacije dokrajči feminizirana slika – nije ništa posebno promijenilo na stvari.

Svi gejevi i dalje za veći dio društva ostaju oni koji odbacuju svoju pravu muškost, i dalje se na njih gleda kao da su na neki način feminizirani. Takav tretman društva, nažalost, na neki se način preslikao i na samu gej zajednicu. Etiketa feminiziranosti kod jednog dijela gej populacije samo je pojačala osjećaj sramote zbog istospolne orijentacije. Da bi se tome othrvati, takvi gejevi su stali naglašavati i razvijati svoju muškost, pa su jednako "muški" stali i ismijavati, ponižavati te odbacivati one koji pokazuju bilo kakve znakove feminiziranosti. Ironično, baš onako kako i veći dio društva to isto čini kada prakticira homofobiju.

D.G.

Sve više mi te priče kako gejevi naglašavaju svoju seksualnost idu na nerve. Ja sam po prirodi relativno feminiziran, što mi uopće nije problem, ali često mi zbog toga znaju reći da prenaglašavam vlastitu seksualnosti. Ja im uporno pokušavam objasniti da ništa ne naglašavam već da sam jednostavno takav i da je to moja priroda – sviđalo se to njima ili ne. Da se razumijemo takve komentare sam doživljavao i od gay muškaraca "straight izgleda", koji bi mi znali reći ako bi ugovorili neki dejt uživo, da sa mnom neće nigdje jer da ih je sramota ako ih netko vidi sa mnom, onda će svi ti neki automatski misliti da su i oni gej.

G.B.

Kad sam bija mali u školi su me zvali ženskica. Al meni nikad nije bilo jasno pa sam se zna tuć dosta. Tako sam se počea družiti samo s curama jer me muški nisu volili, jer je bila cila stigma da je sramota muškima družiti se sa pederčićem. Tako sam malo posta ka one jer smo bili skupa. Posli sam naša druge tetkaste muške pa mi se čini da mi oni više pašu od cura. Naknadno mi je postalo svejedno.

D.G.

Meni su mnogi gejevi ismijavali, rugali mi se ili me odbili na nekom dejtu, doslovno riječima – pogledaj se na što sličiš, nama je neugodno da me vide s tobom, otiđi u Berlin. Neki su čak i prijetili da će me istuć, sve zato što sam femi, a realno gledajući nisam ustvari previše ni femi.

D.G.

Iz vlastitog iskustva mogu reći da mi se to događa samo u Hrvatskoj, vani mi se nikad nije to događalo. Npr. vani ili se nekom sviđam ili ne sviđam, ali nikad me nije netko povrijedio zbog toga što sam malo femi, što je kod jako često da ne kažem redovito od strane gejeva.

A.A.

Da, izgleda da je unutar gej zajednice odnos prema feminiziranosti postao veliki problem. Na svim dejting aplikacijama većini stoji no fem – ne feminiziranima. Kao da je to najveće zlo. A izgleda da se zapravo radi o internaliziranom sramu i pokušajima distanciranja od svega šta se veže uz pedere, pa tako i feminiziranosti.

T.B.

Sjećam se ja još kad se seks dogovarao na chatu, chat.hr il net.hr, prva bi stvar bila da je trebalo detaljno argumentirati da nisi feminiziran... još od onda izbjegavam sve te kojima u profilu stoji ne feminiziranima...

** Thus it is not hard to understand the force with which many gay men reject “femininity” and “effeminacy.” Those men work so eagerly to distance themselves from such aspects of gay identity precisely because others, to the contrary, continue to take up such roles, to “camp it up.”*

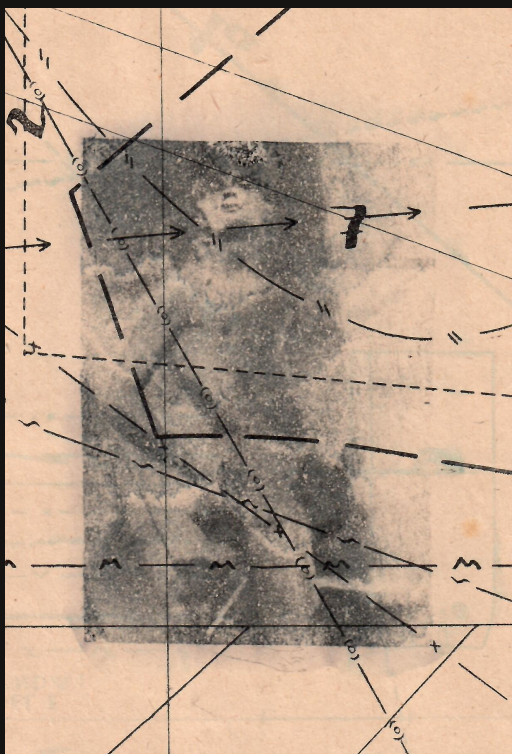
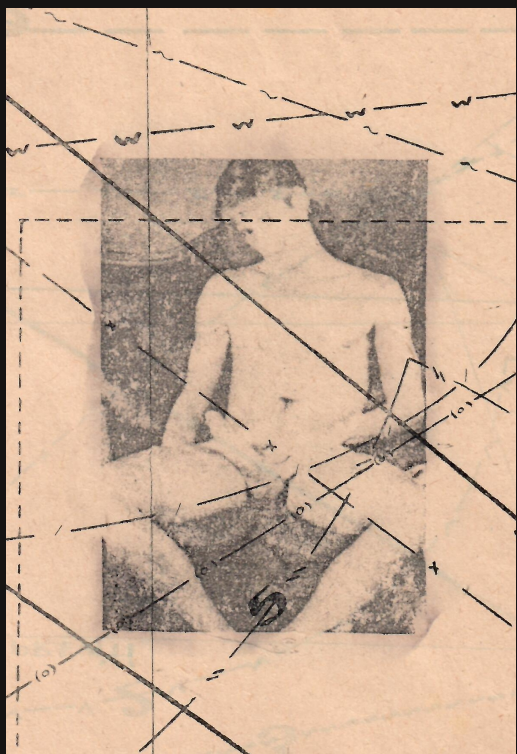
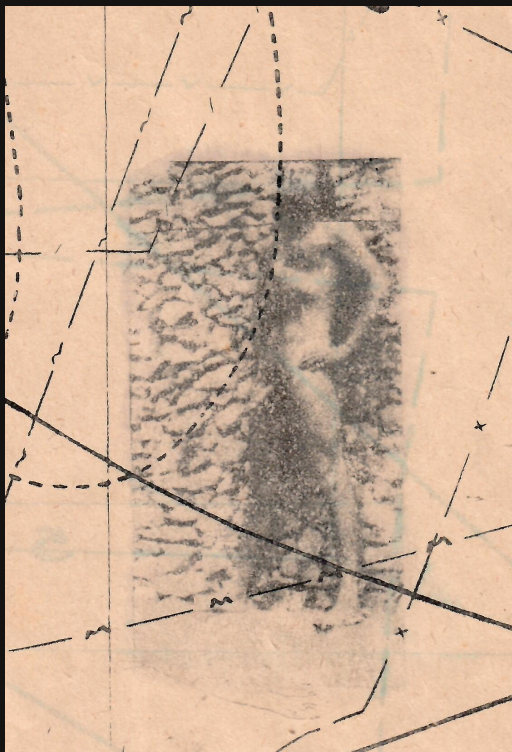
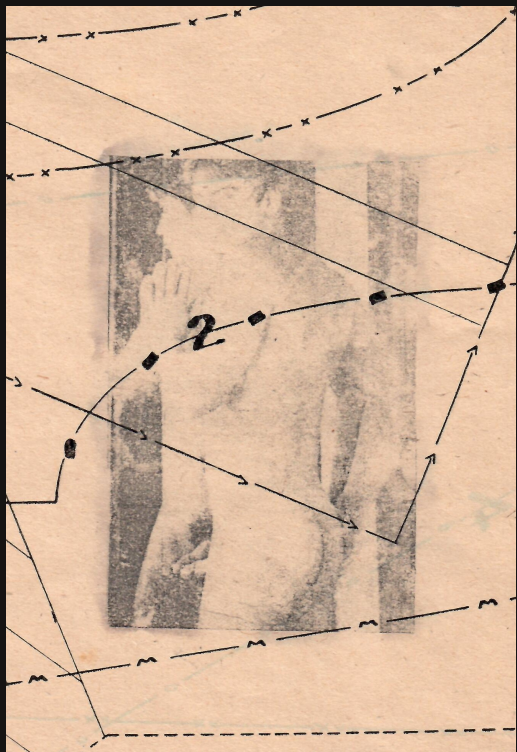
g_f_g_o

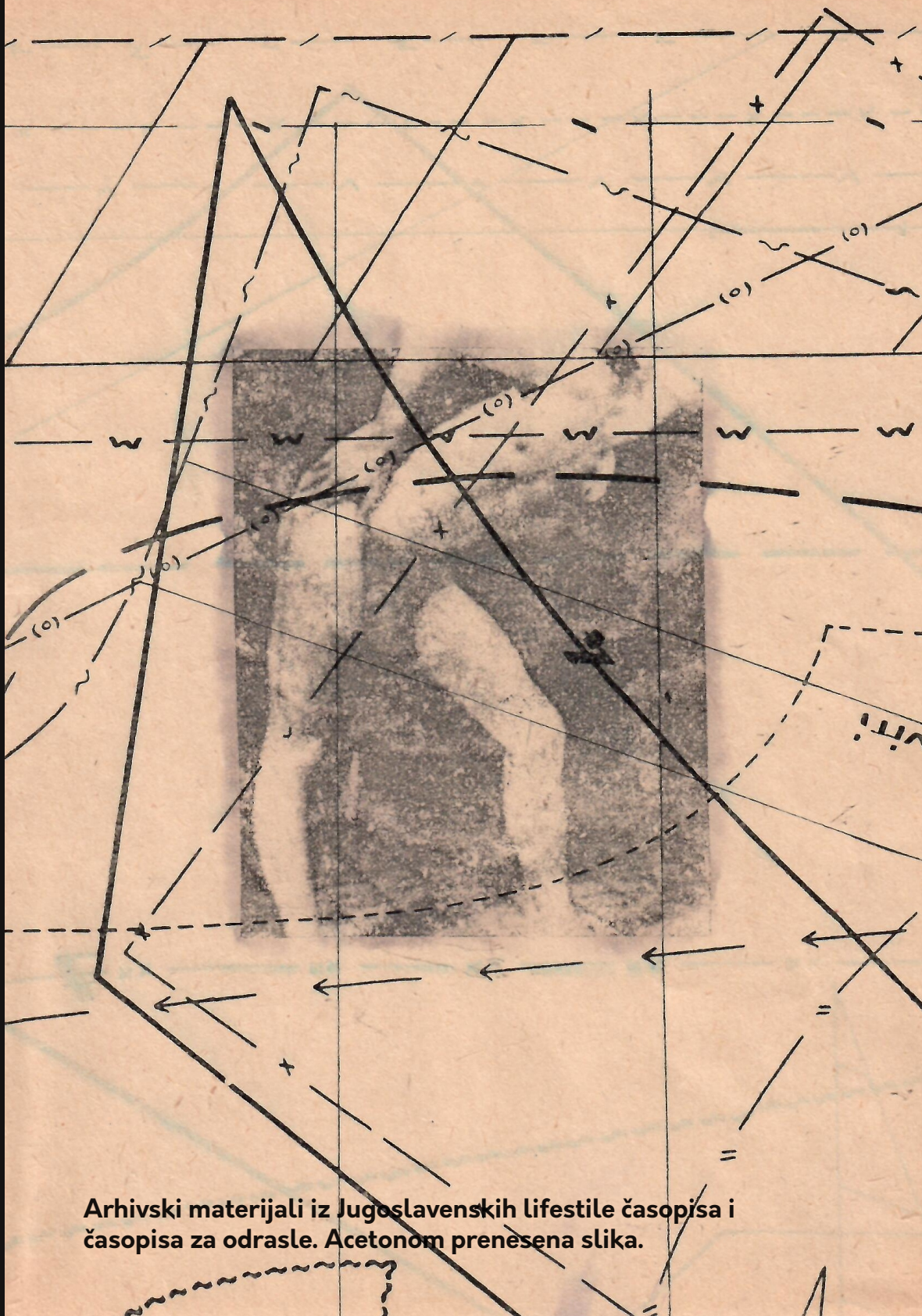
Moja dva najbolja prijatelja, jedan iz osnovne a drugi iz srednje, bili su pederi – ali to se naknadno otkrilo. Znaš što su mi napravili, ovo je totalno podlo – pederski a dalmatinski. Oni su svojim roditeljima imali coming out mene, ne sebe, nego mene. Moja mater je jedan dan došla kod matere jednog od njih i ona joj kaže da se ja i on nismo dugo vidjeli otkad sam ja...ali nije htjela dovršiti rečenicu. I moja mater dođe kući cila bisna i mene napadne. Da šta je njegova mater nešto spominjala...moja mater je znala o čemu se radi ali pravila se glupa. Dakle, on je mene autao svojoj materi da bi vidija kako će ona izreagirat, tija ju je testirat. Ovaj drugi, iz srednje, je rekao svom ocu. Bila je cila drama. I nije se više htio družiti sa mnom. Za mene svi znaju, a za njega se svi danas prave da živi s „prijateljem“ u Zagrebu.

g_f_g_o

Nabavija sam futrolu za cd - rozu, mater je popizdila. Odem ja u dućan, idem kupit futrolu za cd-ove, a ostale samo dvi roze. Ja ne razmišljajući uzmem tu rozu. Dođem kući, a mater kad je vidila futrolu, počne bacat stvari, urlikat. „Zašto roza, zašto roza?!“ A ja sam promislija kako ova žena ima teških problema. Roza nije za muškarce – ne bi ona to tako rekla, nego bi se više snervalala što sam ja uzeja rozu. Ona sa mnom ne bi nikad konkretno pričala, nego bi samo čua mater i oca iza vrata da govore – „Ti si kriv.“, pa „Ti si kriva.“ Više je tako bilo.

* Camp and drag humor can certainly be described as a strategy of resistance to or reappropriation of the accusation of effeminacy. But above all, camp and drag express the creativity and inventiveness of a minority culture and the ways in which such a culture, through its own irony, offers the best critique of itself and of others.

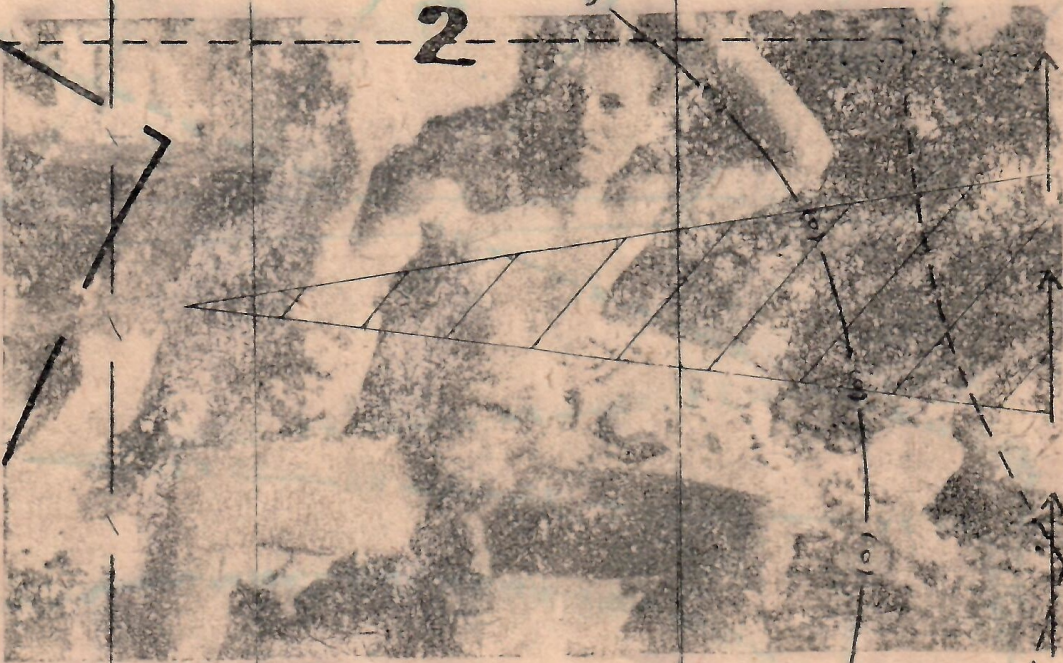

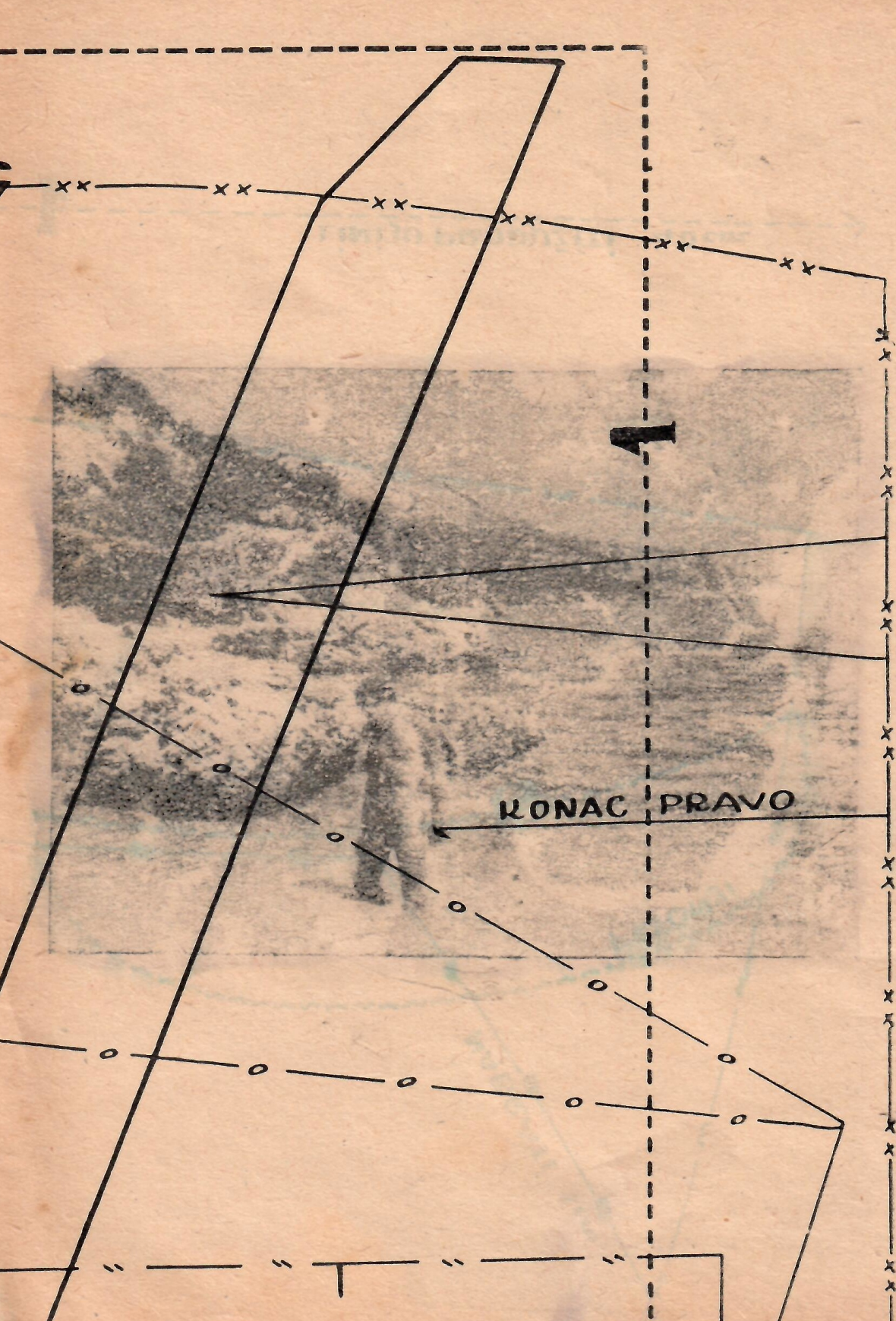
Arhivski materijali iz Jugoslavenskih lifestile časopisa i časopisa za odrasle. Acetonom prenesena slika.

PRODUŽITI 4-5cm.

10
2

NABRATI 1.5cm.

CRTICA O SJEĆANJU NA OSNOVNU ŠKOLU

“Homoseksualnost danas nije problem, ona se uspješno liječi!” – rekla je razrednica u nekom od viših razreda osnovne škole. Od toga je prošlo tridesetak godina i ne znam jesam li se toga koji put sjetio dok na gručoku nismo krenuli s iščitavanjem Didera (Dider Eribon, *Insult and the Making of the Gay Self*). Danas uopće ne znam koliko sam u to doba bio osvijestio svoju seksualnost. Znam da sam do kraja osnovne osjećao privlačnost prema drugim dečkima u školi, al jel ovo bilo kad sam već počeo osvještavati svoj pederluk il prije nisam siguran. Ali čitajući Didera koji objašnjava kako nas društvo određuje kroz uvredu, pa i onda kad nije direktno upućena nama, kako nas uvreda društva određuje i prije nego spoznamo vlastitu seksualnost, ta izjava razrednice, kao i jasna slika trenutka kad se to dogodilo u razredu, čak i gdje sam sjedio, vratila se u sjećanje. S njom nekako i Obiteljski priručnik o zdravlju, koji je između ostalog za mnoge koji su odrasli prije interneta bio prvi susret s temama o seksu, čak smo i drkali na medicinske crteže seksa prije

nego smo se dokopali kakvog pornografskog časopisa, a koji je također o homoseksualnosti pričao kao o fazi u odrastanju, te nečem izlječivom. U magli su se vratile i druge uvrede od okoline, ali one, premda upućene direktno meni, nisu bile tako jasno artikuliranje, jer valjda oni koji su ih upućivali nisu ni sami znali zašto me vrijeđaju, kao što nisam znao ni ja, osim što nam je valjda bilo jasno da sam već nekako drugačiji. Tako te uvrede upućene direktno meni nemaju tako jasnu sliku u sjećanju kao ova o homoseksualnosti kao bolesti koja se očito duboko usjekla u pamćenje kad se sad tako jasno vratila. Očito je negdje duboko zapisana, stalno prisutna i identitetski određujuća. Trebalo je tridesetak godina da se suočim s njom i kontekstualiziram je.

Damian D

Kad sam bio mali, nikome nije bilo jasno zašto se ja ponašam tako kako se ponašam, zašto se igram s barbikama, a meni nije bilo jasno zašto bi se ja mora ponašat drugačije. Meni je igra s barbikama bila ugodna. A sva braća kad bi to vidjela, imala su potrebu to prokomentirat, mater se pravila da to ne vidi a ćaća je i tako sve već bio iskomentirao. Pa čak i ujna, koja mi je donijela barbiku, je tko zna koliko puta rekla da je dobro što je moj ćaća nije ubio zbog toga. Meni je u glavi nije bilo jasno zašto su svi toliko ljuti na mene. A kako sam i tada bio osoba koja voli udovoljavat ljudima, palo mi je na pamet da bi se možda trebao prestati igrati s barbikama.

Damian D

Pokušao sam promijeniti pokrete tijela. Skužio sam da su svi skužili da previše mašem s rukama – a to je karakteristično za nas gejeve. Govorio sam si – nemoj mahat s rukama, a kad bi se uhvatio da to radim, onda bi bilo - joook. Glas nisam pokušao promijenit, to mi nije palo na pamet - glumit drugi glas mi se čini kao puno posla.

Damian D

Imao sam fazu kad sam bio uvjeren da ako dovoljno drkam na strejt porniće da ću postati strejt. Bio sam uvjeren da se samo trebam prisilit te da ću tako zavolit žene. To je potrajalo, od sedmog osnovne do prvog srednje.

JA MRZIM SAMOG SEBE, SVOG JEDINOGE SEBE

Same riječi peder i lezbe, prilično uvriježene u svakodnevnom govoru, posebice ona prva – razotkrivaju cijeli portret odnosno sliku koju je o nama samima skrojila i nametnula društvena većina. Portret, naravno, podrazumijeva da mi znatno ne odudaramo jedni od drugih, da smo osobe s prilično sličnim ili istim karakteristikama. Uglavnom, kako kaže naš narod – svi su oni isti. Portret svih pripadnika te naše vrste, taj zbir predrasuda i stereotipa, zbroj karakteristika koje su devijantne pa time i nepoćudne – dovoljno je bogat i na krivo nasaden da budemo predmet ismijavanja i sramoćenja, omalovažavanja i prijetnji, nasilja i raznih drugih smetnji. Biti dio takve skupine, pripadnik takve manjine čiji društveni status ne može biti nikako viši od inferiornog, svakako nije poželjno, ni prihvatljivo, a najmanje je korisno.

S takvom slikom o sebi nije baš lako “hodati” po svijetu. Nije stoga ni čudno što poneke od LGBT osoba žele pobjeći glavom bez obzira, što se žele izdvojiti iz takve skupine kojoj samo po svojoj seksualnoj orijentaciji pripadaju, što žele zatajiti sebe – i sebi i drugima. Neprihvatanje vlastitog pederluka ili lezbejštine, isto onako kako to radi netolerantna okolina u kojoj se rađamo, odrastamo, u kojoj živimo, može nam toliko pomutiti pamet da se zadesimo u stanju ozbiljne duševne bolesti. Može nam se, dakle, dogoditi da toliko zastranimo i da od tolikog neprihvatanja onoga što zapravo jesmo – zamrzimo sami sebe.

Samomržnja u našem slučaju ili, knjiški rečeno, internalizirana homofobija ne otkriva samo jedan nesretan odnos sa samim sobom. Ona nas naravno tjera da izgradimo jedan dvostruki život u kojem će uvijek neminovno biti prisutan strah od razotkrivanja. Ili nas pak primorava da krenemo heteroseksualnim putem, da se sparimo s osobom suprotnom spola, pa čak i da se podvrgnemo psihijatrijskoj ili kakvoj drugoj terapiji ne bi li se popravili i ispravili. Ista ta naša samomržnja određuje i naš odnos prema ostatku LGBT populacije, dakle, prema onima u kojima se možemo prepoznati, koji su nam slični. Tako se nerijetko događa da tu našu negativnu emociju preusmjerimo prema drugim LGBT-ovcima. To je ono kada kao i “svi ostali” vrijeđamo i obezvrjeđujemo, ismijavamo i podapinjemo noge baš onima koji su što se položaja u društvu tiče – na jednakim mukama kao i mi. A sve to ne bi li se distancirali od zajednice, pa tako i od onog dijela sebe koji ne možemo nikako prihvatiti.

G.B.

On je uvjeren da homofobija postoji jer neki uporno ističu svoju seksualnost. Živciraju ga svi aktivisti i oni koji otvoreno govore o tome.

D.G.

Prestao sam lagati negdje oko 19, napravio sam coming out i tog trenutka sam se preporodio i osjećao slobodno sam sa sobom. Ali koliko se otvoreno o njoj može pričati u našem okruženju, to je već diskutabilno. Ustvari toliko sam otvoren da me i gejevi stavili na stup srama.

T.B.

Kroz laganje ostanu ugrađeni neki obrasci komunikacije i ja osjećam i danas, bez obzira na to šta sam ok sa svojom seksualnošću i šta je ne skrivam. Više mislim da imam generalno problema s iskazivanjem mišljenja javno, u grupama ili individualno, da osjećam veći intelektualni i emotivni napor da neku emociju, misao, stav pustim vani nego da je zadržim za sebe i prevrćem po glavi. Da sam emotivno osjetljiviji na reakciju na što god iskomuniciram, što vidim kao traumu od generalnog nepriznavanja drugačije seksualnosti od društva. To prepoznajem kao posljedice dugogodišnjeg discipliniranja kroz laganje o sebi, moguće da je individualno...

D.G.

Sve više mi te priče kako gejevi naglašavaju svoju seksualnost idu na nerve. Ja sam po prirodi relativno feminiziran, što mi uopće nije problem, ali često mi zbog toga znaju reći da prenaglašavam vlastitu seksualnosti. Ja im uporno pokušavam objasniti da ništa ne naglašavam već da sam jednostavno takav i da je to moja priroda – sviđalo se to njima ili ne. Da se razumijemo takve komentare sam doživljavao i od gay muškaraca "straight izgleda", koji bi mi znali reći ako bi ugovorili neki dejt uživo, da sa mnom neće nigdje jer da ih je sramota ako ih netko vidi sa mnom, onda će svi ti neki automatski misliti da su i oni gay.

** But self-hatred (op.cit. interiorized homophobia) is not merely an unhappy relation to oneself, one which forces a person into a double life filled with the fear of discovery. It also leads to behaviors based on hatred and hostility toward those others in whom one sees, and wishes to refuse the sight of, an image of oneself.*

TAMO GDJE JE SVE PO MOM

Velik broj gejeva, lezbi i drugih u potrazi za osobnim ostvarenjem već su odeslili iz sredine u kojoj su odrasli ili to pak planiraju napraviti nekada u životu. U sredinama u kojima su rođeni, tamo gdje su odrastali nerijetko su bili izloženi nasilju i uvredama, pa nije teško razumjeti zašto traže načine da od svega toga pobjegnu.

Spomenuti društveni teror kojem su izloženi, kako tumači Eribon, primorava ih da izbjegavaju sami sebe u javnosti, da prikrivaju vlastitu seksualnost te da žive život u svoja četiri zida. A može ih i potaknuti da maštaju o nekom zamišljenom drugdje. To maštanje o odlasku može biti i povod za stvaran odlazak, odnosno potragu za nekim drugim mjestom života koje će nas bez sustezanja prihvatiti, gdje ćemo otpustiti sve kočnice, i gdje ćemo realizirati sve svoje nade i snove.

To magično drugo, bolje mjesto nije uvijek točno određena i ista lokacija kojom teže sve LGBTIQ osobe. Ali čini se da većina ipak mašta o gradu, i to onom velikom. Veliki grad je sredina u kojoj se čovjek može izgubiti, a opet i pronaći. Jer veliki grad, s jedne strane, otvara nebrojene mogućnosti socijalizacije u mnoštvu drugih ljudi, dok s druge strane pruža anonimnost u tom istom mnoštvu. U gradu pojedinac tako može pobjeći budnom oku neposredne okoline, koja ga drži pod kontrolom u malim provincijalnim mjestima. Istovremeno, tu nalazi mjesto iz snova, odnosno grad kakav su živjeli, voljeli, o njemu sanjali i fantazirali milijuni gejeva i lezbi.

Taj grad iz snova ustvari čine već izgrađene mreže LGBTIQ života, konkretnije, kafići, klubovi, saune, parkovi i razna druga mjesta i udruženja koja nude kojekakve prilike da se približimo onima koji su u grad došli prije nas. Tu imamo priliku biti s drugima, s kojima možemo dijeliti vlastita iskustva, u čijim se iskustvima i sami prepoznajemo. Zrcaljenje vlastita života u životu zajednice jedan je od ključnih faktora zbog kojih su životi LGBTIQ osoba orijentirani na veliki grad i njegove društvene mreže. Tek tu se u potpunosti razvijamo kao LGBTIQ osobe te gradimo pozitivan stav o vlastitoj seksualnosti.

D.G.

Sve više mi te priče kako gejevi naglašavaju svoju seksualnost idu na nerve. Ja sam po prirodi relativno feminiziran, što mi uopće nije problem, ali često mi zbog toga znaju reći da prenaplašavam vlastitu seksualnosti. Ja im uporno pokušavam objasniti da ništa ne naglašavam već da sam jednostavno takav i da je to moja priroda – sviđalo se to njima ili ne. Da se razumijemo takve komentare sam doživljavao i od gay muškaraca "straight izgleda", koji bi mi znali reći ako bi ugovorili neki dejt uživo, da sa mnom neće nigdje jer da ih je sramota ako ih netko vidi sa mnom, onda će svi ti neki automatski misliti da su i oni gay.

D.G.

Imam nekoliko divnih prijatelja (straight), riječ je o dubokim i intimnim prijateljstvima s kojima se družim u privatnosti njihova ili svoga doma. Sve je to divno ali nedostaje mi druženje s gay populacijom jer ipak mi je ona bliža po mnogim pitanjima.

** This mythology of the big city – and of migration to it – coexisted for a long time with a more general mythology of travel and exile, not to the city in this case, but to a foreign country, another continent. There was – and doubtless still is – a phantasmagoric “elsewhere” for gays, an “elsewhere” that offered the possibility of realizing your hopes and dreams – ones that seemed impossible for so many reasons, unthinkable even, in your land of origin.*

S FRENDOVIMA SE LAKŠE DIŠE

Didier Eribon je ustvrdio da se pozitivno prihvaćanje samog sebe kao gej osobe, odnosno osobe koja pripada LGBTIQ spektru, razvija u mrežama prijateljstava koje kroz život sami stvaramo. Takve mreže uvelike ovise o mjestima susreta, bilo da je riječ o stvarnim mjestima u sredini u kojoj živimo, bilo da je riječ o virtualnim mjestima, poglavito društvenim mrežama. Jer tamo možemo upoznati nove prijatelje/ice pa i otvoreno porazgovarati o svemu onome što je specifično za našu seksualnost. Tako grupe prijatelja/ica i nove veze koje se razvijaju među njima, veze koje smo sami odabrali, postaju centralna točka života LGBTIQ osoba. Ovim vezama nerijetko zamjenjujemo tradicionalne obiteljske odnose unutar kojih drugačija seksualnost često i nije najbolje prihvaćena, pa se od obitelji i sredine koju nismo birali ponekad i distanciramo.

LEZBAČE

Lusija je šizila od ranog jutra jer već tjednima pokušava naći smještaj za neku babu, pronađenu u smeću.

Neko od susjeda je prijavio Centru za socijalnu skrb da baba živi u neprikladnim uvjetima. Lussy je odma izašla na teren i zatekla babu u stanu u hrpi smeća. Pokušala je pričat s njom, ali baba je samo gledala ravno u oči i nije ništa rekla. Onda se Lussy vamo u Centru dobro istelefonirala da joj riješi pregled kod doktora i prijevoz u Split te da sazna ima li ikoga od rodbine. Nema. Onda je počela tražiti udomiteljsku obitelj za starije. Ali sve obitelji su pune. Već dva tjedna naziva centre za socijalnu skrb po cijeloj zemlji, a baba i dalje sjedi na svom smeću i gleda u prazno.

Ja san smještavala neku ženu žrtvu obiteljskog nasilja u sigurnu kuću. Trebalo mi je oko pola sata za sve skupa jer je žena sama sebi dogovorila smještaj. Blago uplašena, ali prisebna, sve je skužila, potpisala i otišla put tajne adrese. *Vidit ćeš ti kad ti uleti smještaj neke ovako lude babe – prijetila mi je Lussy – nećeš spavat dok je ne smjestiš.* Jadna Lussy, od pustog nezadovoljstva je postala zlobna pa priziva i moju nesreću.

Priko marende, dok smo u kafe baru Cool pile kavu, ja sam pronašla malu macu. Bila je skroz crna i skroz pitoma i nisan znala šta da radin s njom. Požurila san do Studenca po Whiskas, a tamo je radila neka ljubazna lezba. Onako buckasta, kratke kose u ranim četrdesetima. Baš je bila draga. Kolegice, protivno mojim očekivanjima, nisu puno gundale što hranim macu. Više su negodovala što Ribola još nije otvorila kafić pa sad u Coola, osim što su okružene svojim strankama, moraju pit kavu i sa uličnim mačkama. A Tani se čak ponudila da će mi prebacit mačku autom ako je odlučim ponit doma. Ja san odlučila da hoću, ako i sutra bude tu u Coola.

Lusija je rekla da je žena šta radi u Studenca lezbača i to je rekla tonom koji sugerira da je to nešto loše i ružno. A meni je lipo šta je ona lezbača. Sve moje prijateljice su lezbače. Pa i ja. Zato joj se svako jutro lipo javin i pozdravin na izlazu.

Šefica je odlučila da bi bilo zgodno da uz zahtjev za jednokratnu i zapisnik, a prije rješenja, napišemo nekakvo mišljenje. Tih jednokratnih svaka od nas radi oko tisuću godišnje pa bi to značilo tisuću mišljenja. Za svako mišljenje treba oko 5 minuta pa je to oko 83 sata posla koji je netko upravo izmislio. *Eto, bilo bi zgodno – reka je mastermind gladeći novu trajnu.*

Eto, sad stvarno neću više ništa radit – rekla je Tani.

A Tani je već danima loše volje. Ova mišljenja su samo šlag na torti. Ništa šta inače radi, je ne usrećuje. Pogledala je best off Ljubav je na selu i ništa. Dodala je na instagram Doru Antoniju Plečko s namjerom da prouči kako se fotošopiraju slike, ali ni to nije pomoglo. Situacija je zbilja ozbiljna. Nakon dva sata čačkanja po mobitelu, odlučila je da za rođendan želi rozu tortu. S biserima. Možda je to usreći. Onda je ostatak dana tražila tortu po internetu. Mi smo joj svi držali fige jer nam nedostaje njena vedrina.

Sutradan san došla u centar s transporterom za mace. Stvarno san se nadala da je tamo. Objavila san njenu sliku na fejsu i javilo mi se par žena da bi je pričuvale. Kolestice su iz auta primijetile da se Ribola bliži kraju. Poprimila je obličje dućana i počele su se punit police. Neki su radnici sadili cviće okolo. U centru je zavladao uzbuđenje oko toga.

Lusija je objavila da se prijavila na natječaj za posao na Zavodu za vještačenje osoba s invaliditetom. To je u Splitu, na Zapadnoj obali, tamo kavu pije sva elita, bogati jahtaši i glamurozne tete. Tamo će se super uklopiti i vjerojatno udat za neku jahtu.

E, sad kad ja odem ti ćeš smještavat onu babu – rekla mi je.

Kad smo krenule na marendu i bila je gužva u Studenca na frižideru. One su se uskokošile da im se žuri. Ali od negdi se stvorila ona žena lezbača pa smo odma došle na red. Onda smo stale na kasu i ispred nas je bilo sto ljudi. A ona se opet stvorila iza mene, potapšala me i stala za drugu kasu. Onda smo opet bile prve na redu. Smijala san se sama sa sobom cilu marendu. Metloguze udavače ne znaju the power of Dobar dan – doviđenja.

Onda mi je uletila neka stranka koja uopće nije moja, ali san je primila da ne moran ić s njima na kavu. Žena je udomila neku problematičnu malu i borila se s njom i njenom materon i cilin sustavom paralelno 15 godina. Mala se na kraju istrala dobra. Baš smo se lipo popričali oko toga. Napisala san joj jednokratnu da joj kupi nove očale za na faks. Napisala san i Mišljenje da su te očale prijeko potrebne.

Njima svima stranke dolaze u vrijeme rada sa strankama. Samo moje upadaju odma u sedan ipo, za vrime i posli marende. *Eto ti kad ih nisi odgojila* – rekla mi je Tani po stoti put. A meni ne smeta. Ko zna odakle ti ljudi dolaze i kako im voze autobusi.

Macu san našla tamo di san je dan prije i ostavila. Skupila san je u transporter i odnila u Split. Ko za

vraga, cili je Centar bija u Coola dok san je vatala. Sad će svi znat da san luda. U Splitu san se našla s nekom curom koja mi se javila na Face. Ona je preuzela i vjerojatno će je zadržat. Smjestila san je. Cura je isto lezbača, vidi se iz aviona, pa me zvala na kavu. Lipo smo se popričale. Ova iz dućana me isto nekako našla na Faceu i zvala na kavu pa sam joj rekla da dođe na jedan od naših partija.

Sutradan san objavila u Centru da je moj prvi smještaj bija uspješan, a Lusija je kolutala očima i mislila na svoju babu.

GEJ MAFIJA

Iza mita o gej masoneriji ili kako neki kažu gej mafiji krije se nevidljivi lanac solidarnosti unutar gej, kao i cijele LGBTIQ populacije. Eribon je navodi kada govori o intergeneracijskoj solidarnost, odnosno o potpori koju već etablirani gejevi daju mlađima u njihovom nastojanju da napuste obiteljsko gnijezdo. Ta se solidarnost očituje, kako kaže Eribon, u “tisućama individualnih gesti” među pojedincima. Pojednostavljeno, u poticajima i prilikama da se “izbavimo” iz okruženja kojemu ne pripadamo ili ne želimo pripadati. Ne radi se ovdje samo o razgovoru ugodnom ili psihičkoj podršci da se napravi iskorak u nov život. Može se raditi o prijatelju/ici ili poznaniku/ici koji će nas uvest u društveni život zajednice gdje se možemo potpuno ostvariti kao osoba. A može se raditi i o ukazanoj prilici da se ekonomski osamostalimo, odnosno o pomoći pri nalaženju posla, stana i ostvarenju drugih potreba.

N.B.

Daj otriznite se, ovo je Split, nema tu solidarnosti!

D.D.

Ako svi ovi kurci koje san popuši nisu čin solidarnosti onda – ne znam.

G.B.

Da bar masonerija! Ja sam ima par neuspjelih dejtova sa starijima koji bi se posli još pravili da me ne poznaju! A mlađi me hvataju da im sredim popust u dućanu jednog poznatog modnog lanca, čak su me pitali preko Instagrama mogu li ih zaposlit tamo, a ja jedva da i svoj posao imam.

M.D.

Nekako mislim – svi nas škartaju, pa nas to što smo škartani zbližava.

** There is doubtless some kind of intergenerational solidarity (even if it is not lived or experienced is such) between older gay men and the younger ones they may help to escape social or familiar surroundings, providing them with the occasion or the impulse to leave. (This phenomenon may well nourish the old myth about a gay free-masonry – “they all help each other out.” But above all it reveals that the invisible chain of solidarity between gay people is created first and foremost through the aggregation of thousands of individual gestures.)*

T.B.

Skupi se nas grupica i seksamo se ispod stabla. Sa strane stoji neki lik koji nas gleda i niko ga ne zove. Nije nam napet. Onda se ipak jedan od nas sjeti da bi bilo ok da i njemu neko popuši. Zove ga i popušimo mu. Jel to solidarno?! Nije često, al se dogodi.

M.B.

Mišljenja sam da je svaki mit ili teza koja potiče separaciju unutar neke grupe dio programa kojim se izdvaja pojedinac s ciljem narušavanja solidarnog kolektiva, a time se olakšava manipulacija pojedincem i oslabljenim kolektivima, grupama pa i narodima na kraju...

** Yet this internalized shame, the will to dissociate from the group, to demonstrate that one does not belong among those laughable folk who become the object of insult – these forces are so strong that for a long time they blocked any chance of establishing even a minimal degree of “solidarity” among the stigmatized. “Shame isolates,” writes Sartre....*

g_f_g_o

Bio je jedan stariji diler, koji je stalno dolazio do mene, i govorio mi da pazi na mene. Ovi stariji dečki su valjda znali da me zbog njega ne smiju puno dirat. Al ja nisam kužija, bio sam premali, i nisam kužija šta on oće reć. Bilo je to krajem osnovne škole, sedmi-osmi razred. Bio sam valjda interesantan tim tipovima koji vole jako mlade, premlade dečke. On nikad nije ima cure, u tome je bija štos. Prilazija mi je samo kad bi bija sam. Mislim da mi je dava naznake da nešto želi od mene, al ja sam bija preglup tada. Kad odvrtime film, čini mi se kao da mi je sve bilo servirano. Trebalo mi je samo još ono a-ha. Ali nikad se nije ništa dogodilo. Nije to dugo trajalo, možda par godina. Odusta je. Kasnije sam ga vidija na benzinskoj pumpi, bija je s nekim feminiziranim mršavim likom. Naša je neku bitch svoju. Bilo je cute.

SEKS, LAŽI I NEKE JEZIČNE MUKE

Prosječan peder, kao i svi oni drugačije seksualnosti i rodnog opredjeljenja, čak dvaput iznova uče govoriti. Naime, heteroseksualnost se uzima zdravo za gotovo i podrazumijeva se da vrijedi za svakoga. Ona je normalna i sveprisutna te dominira javnim prostorom. Točnije, to je prostor u kojem heteroseksualci uredno mogu pokazivati svoje ispravne osjećaje, svoje ljubavi, svoje privrženosti prema osobama suprotnog spola, ukratko, mogu otvoreno pokazivati svoju seksualnu orijentaciju. U takvom svijetu sve što odudara od normalnosti heteroseksualne ljubavi – jednostavno nije normalno. A svemu onome što nije normalno – nikako nije mjesto u javnom prostoru.

U takvom svijetu ispada da je i posve normalno da svaki LGBT-ovac kada iz svoje privatnosti izlazi na ulicu, kada odlazi u školu ili na posao, općenito kada boravi u javnom prostoru... zna da na svoje tijelo mora navući masku, zna da mora zaigrati heteroseksualnu rolu koja mu nije svojstvena, zna da se mora praviti da je isti kao i svi drugi – sve to, naravno, kako bi izbjegao uvrede, nasilja i degradiranja. Kako je ustvrdio Eribon, “svaki gej muškarac započeo je učenjem o tome kako lagati”.

Homoseksualnost je, na razne načine, u nama prisutna od ranog djetinjstva. Radi se o osjećaju da smo drugačiji, da se ne uklapamo. Pa čak i onda kada u najranijoj dobi nismo svjesni kako mi to točno odudaramo, u nama započinje i postaje konstantan strah od toga da ćemo biti otkriveni. I tu počinje naša laž. Jer tu kreću naši naponi da postanemo regularan dječak ili regularna djevojčica, počinju naponi da se ne odamo nekom nepromišljenom izjavom ili gestom. Dužnost da se efektivno laže podrazumijeva uklanjanje velikog dijela svoje osobnosti, seksualnih i afektivnih identiteta koji nas bitno određuju.

Posrijedi je, dakle, stvaranje psihološkog geta. Ili kako bi mi rekli – završavamo u ormaru koji ostaje dugo zatvoren, pa i za najbliže nam osobe, za obitelj i prijatelje, i sve ostale s kojima smo u svakodnevnom kontaktu.

Život u ormaru, u spletu laži kojima opslužujemo okolinu – ostavlja duboke tragove na našoj duši. Kada se konačno dočepamo snage i volje da se otresemo heteroseksualne dominacije, uviđamo da se tek otvara proces odučavanja od svih mentalnih i bihevioralnih navika koje smo godinama pomno gradili i nadgledali. Kako nam otkriva Eribon, to je vrijeme u kojem se mora naučiti novi jezik, novi način govora te novi način samopredstavljanja. Tako počinje naša druga rekonstrukcija osobnosti...

D.G.

Odavno ne lažem ni sebi ni drugima. Imao sam nebrojeno puta situaciju da me pogotovo zadrži straight muškarci pitaju jesam li gej i ja im sasvim otvoreno da jesam, da jednostavno volim muškarce i sve muško, ali da biti gay ustvari nije puno različito od ne biti gay, samo su uloge drugačije. Uglavnom redovito me pitaju i redovito im odgovaram i na kraju mi uvijek kažu - "sada kada te slušamo puno drugačije gledamo na gay populaciju, hvala ti na tome" - i na kraju se svi zapijemo kao najbolji frendovi. Nekako sam mišljenja da kod straight populacije postoji mnogo mitova i bajki o gay ljudima, kao da se kod njih stvorila imaginarna slika o "pederima" i nikako da se ta slika razbije. Često se zapitam jesmo li i mi gay osobe sami pridonijeli tome da nas tako doživljavaju.

G.B.

A dođe ti na isto jel lažeš il ne lažeš. Kad ne lažeš prave se da mene čuju, ili me ne razume. Evo ja i moja mater se lažemo godinama. Njoj je tako zgodnije. Al ne lažemo zapravo. Više ka zaminimo neku nezgodnu rič nekom drugom. Umisto muž il dečko, ona će ga uvek zvat "onaj čovik", neće da kaže ime. Taj tvoj, u najboljem scenariju, onaj šta živi u tebe. A na poslu kažem da smo jako bliski prijatelji, naglasim "jako", da se zna da je baš jako blizak, dodam da smo jako bliski da smo uselili skupa.

* Every gay man starts off learning to lie. He has now to learn a new language, a new way of speaking, new forms of self-presentation. ... A gay man learns to speak twice.

g_f_g_o

Ta starija generacija je bila jako diskretna i jako preplašena. Imao sam 16-17 godina i našao sam se s likom od 45. Bili smo u autu, šušnuo bi grm a s njega bi se počeo slijevati znoj. U jednom trenutku je stišao glas i upitao me uplašeno – „jel tebi itko zna?“ Ja to ne razumijem, ne razumijem da možeš sjediti s klinkem u autu, usred noći, u ponoć, i razmišljati o tome znaju li moji bližnji da sam ja gej. I još se stišavat kada to pokušavaš doznati. Baš zbog toga mi nije izgledao kao ozbiljan, odrastao muškarac. Zaključio sam da meni to ne treba.

**d
o
u
b
l
e**

g_f_g_o

Jednom sam se našao s jednim likom i krenuo s njim u mcdonald'sa. On nije htio da uđemo zajedno jer bi nas netko mogao vidjeti. Kažem ja njemu da i mene netko može vidjeti, jer uvijek ima ljudi koje poznaješ s posla ili iz ulice. A on meni da on ne zna kako će nekome koga sretne objasniti kako on to baš mene poznaje. Ja ga na to pitam da znači li to da kad on nekoga vidi, a u društvu je s nekim, svaki put počne objašnjavati i počne se opravdavati – da, da, ovo ti je moj prijatelj i mi smo bili na aerobiku u šest i slučajno smo nastavili druženje. Ne razumijem koje su ultimativne posljedice toga da te se s nekim vidi, što se to u najgorem scenariju može dogoditi. Jer da bi ga se otkrilo kao geja, trebao bi postojati neki specijalizirani detektiv koji je stanju napraviti psihološki profil i to na osnovu ljudi koji se u određenom trenutku nalaze u njegovoj blizini. On valjda misli da se netko čak toliko bavi s njim.

**l
i
f
e**

** In any case, one thing that characterizes a gay man is that he is a person who, one day or another, is confronted by a decision to tell or not to tell what he is. A heterosexual man will not need to do this, being presupposed by the world to be what he is.*

g_f_g_o

Dogovorio sam se za dejt s jednim momkom, došao je po mene s autom i odveo me na groblje, jer groblje je kao diskretno. A uopće nije diskretno. To je kao s krađom – možeš uzet najskuplju stvar u dućanu i išetat iz dućana. Ako na izlazu zazvoni alarm, možeš se praviti da si slučajno uzeo tu stvar, da si se zamislio i još ćeš zbog pištanja alarma od prodavača dobiti nešto tipa „oprostite, gospodine“, a ti si pokušao iznijeti kaput od dvije hiljade kuna. Možeš ga držati preko ramena, iznijet ga iz dućana i nitko neće zvati policiju, nitko te neće uhititi. Ali ako ti taj kaput ideš stavljat u neku ogromnu kesu pa se još počneš vrpeljiti i okretati prema kamerama – ti si, očito je, pokušao krasti. Sumnjiv si. I svi će te prije primijetiti.

g_f_g_o

Imam prijatelja koji me cijelo vrijeme nešto ispitivao u vezi pederluka, valjda osim mene nije imao nikoga s kim bi mogao razgovarati u vezi tih stvari. Rekao mi je da sam mu bio inspirativan, zato što nisam bio opterećen.

g_f_g_o

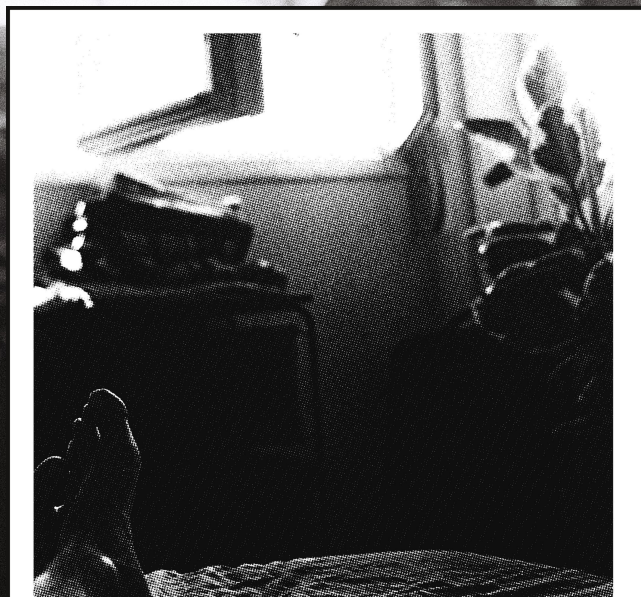
Strejt muškarci više vole autane pedere. Oni imaju paranoju od onih pедера koji se skrivaju, koji su također paranoični. Jer takvi često potajno pokušavaju prodrijeti u njihov život, pokušavaju im se približiti kako bi ih promatrali, pokušavaju s njima ići u teretanu da bi ih gledali dok se tuširaju, kako bi o njima mogli fantazirati i drkati kod kuće. Sve u svemu, nešto jako ljigavo i nastrano.

**† SURELY THERE EXISTS A
SPECIFICALLY HOMOSEXUAL
"MELANCHOLY".**

Didier Eribon, *Insult and the Making of the Gay Self*, pg. 36

† THE LIFE OF GAY MAN - AND OF LESBIANS - IS UNQUESTIONABLY HAUNTED BY WAYS OF LIFE AND FORMS OF RELATIONS TO OTHERS THAT HAVE BEEN SET ASIDE OR DONE WITHOUT, WILLINGLY OR NOT, BECAUSE OF THEIR SEXUALITY.

Didier Eribon, *Insult and the Making of the Gay Self*, pg. 37

U VEZI (NI)JE BEZ VEZE

U težnji da se u potpunosti ostvarimo kao gej ili lezba, dolazi do raskida s heteroseksualnim načinom života. U tom ne baš lakom procesu, u većoj ili manjoj mjeri raskidamo veze s roditeljima, braćom i sestrama, dakle, raskidamo s obiteljskim krugom s kojim smo kako-tako srasli. Gubitak tih veza u nama neminovno pokreće procese tugovanja, oplakivanja i žaljenja za izgubljenim, a prema mišljenju francuskog filozofa Jacquesa Deride, ti emotivni procesi zapravo nikada ne završavaju. Didier u tim procesima vidi melankoliju, tako tipičnu za gejeve i lezbe. A objašnjava je kao posljedicu neprekinutog žaljenja za izgubljenim koje homoseksualni život sa sobom jednostavno nosi.

Kako bi se na neki način nadoknadila izgubljena obitelj i kako bi se time utišala melankolija koja nas, možemo reći, razdire cijelog života, jedan dio nas osjeća snažnu želju da život živi u dvoje, u jednoj zakonski registriranoj vezi. A tu se javlja i želja za zasnivanjem vlastite obitelji i za podizanjem vlastite djece. Doduše, ovdje se ne radi primarno o usvajanju heteroseksualnog modela života. Jer riječ je, prije svega, o nadoknadi ili nadomjestku za prekinute obiteljske veze i povratku u svojevrsan normalan život, isti onaj koji su živjele i generacije prije nas.

Doduše, izgubljene veze s obitelji uvelike određuju i one među nama koji odrješito odbacuju obiteljske modele života, i koji ponosno ističu svoju slobodnu seksualnost koja, dakako, podrazumijeva veći broj partnera. Takvi se, dakle, identificiraju s onim što je posve suprotno, odnosno, u registriranim vezama vide oponašanje heteronormativnih obrazaca koji su u svojoj osnovi isključivi.

D.G.

Melankolija mi se često javi, ponekad ničim izazvana, koji put izazvana. Dode nešto poput prebiranje uspomena slikovnice vlastitog života, ništa opasno. Mislim da se svima javi u ovom ili onom obliku. Mislim da je veći problemi klasična depresija u koju gay populacija često upada iz raznih Životnih situacija i nije se ponekada lako čupati iz toga.

D.G.

Rađe solo nego u vezi s bilo kim! Veza je u biti nešto što se gradi i obaveza je, dok su slobodne seksualne veze više zadovoljavanje nekih, ali ne i svih potreba. Ovisi i na koga naletiš i što u životu trenutno tražiš. Ja sam trenutno više za slobodne veze, čisto jer u biti nisam zapravo ni s kim s kim bi htio graditi vezu.

G.B.

Kombiniram. Živimo u dvoje, al nekad malo šaramo. Ipak smo muški jel? Nastojimo biti dobri ali dogodi se pa šta ćemo onda. Nekad je lipo upoznat nove ljude.

D.G.

Vrlo bi rado podijelio svoj stambeni prostor, kad bi ga imao, s nekim s kime dijelim i ljubav, poštovanje, razumijevanje i ostala sranja šta spajaju dvoje ljudi.

N.B.

U maglušini melankolije san ka riba u vodi. Ne bi znala ni živiti drugačije.

AJME
SILA BI

4-DI?

BEZVEZE
TRIBALA SAN
JA DOBIT

HVALA VAM
ŠTO STE MI
OSTVARILI DJEČAČKI
SAN

UF DOBRO JE,
NIJE MOJA
MATER

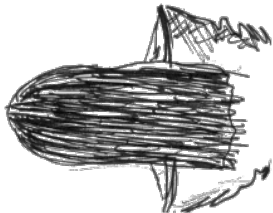
HTI,
ŠIT ĆE
ZAPELA
U PROMETU

DAČU TI
JA SAN

SKIDAJ
TO
SA SEBE

MMMM
DELIŠES

ŠTA JE
ONO GORI?
KUKUJAR?

ŽVAKA MI
JE SKROZ
IZGUBILA OKUS

OVA ĆE
IH SVE
POTARACAT

OVO NIJE MOJA PRIČA ALI KAO DA JE

Priča je ovo o nasilju koje se dogodilo nekom drugom, ali u kojem se prepoznamo i koje proživljavamo kao svoje. Pričajući o njemu liječimo i vlastite traume. Dakle mene je otac samo jednom istukao, nisam znao zašto onda, ne znam ni sada, sjećam se samo boli i nerazumijevanja koje dolazi od tako bliske osobe. Bilo je to negdje u doba prije nego sam krenuo u osnovnu školu, u ranom djetinjstvu. Možda je i to bio pokušaj ispravljanja neke moje zaigrane "greške" kao u priči koja slijedi. Ne znam, neću nikad ni saznati jer o tome nećemo razgovarati premda je otac živ i od toga je prošlo bar četrdesetak godina. Jednostavno ne pričamo o takvim stvarima. Možda mi se baš zato i tako usjekla u sjećanje ova tuđa priča, i možda pričajući je pokušavam bar donekle razumjeti vlastitu traumu. A ta priča priča je o pokušajima jedne majke da batinama izbije ženskastost, feminiziranost kod jednog dječaka, njenog sina. Koliko sam shvatio nije se to dogodilo samo jednom, u ovoj priči s perikom, al nju sam čuo i ne mogu je izbaciti iz glave. Dječak je u okrutnim devedesetima odrastao u obiteljskoj kući u predgrađu,

s roditeljima i sestrama, bakom, možda i djedom. Jedna od sestara je imala periku koju je dječak jednom prilikom, skrivečki, uzeo i igrao se s njom kao i njegove sestre. Skrivečki jer je već znao da to nije nešto za njega, da je on muško, da su one cure, i da obitelj ne odobrava. Nakon igre vratio je periku na mjesto, prikrio sve tragove, ali majka je našla dlaku iz perike na njegovom krevetu i slijedile su teške batine, i prijetnje da to više ne smije raditi jer je perika za cure. To nasilje nad malim tijelom dječaka, bol koju on proživljava poveznica su s mojom pričom. A uzrok nasilju i boli je nevina dječja igra, jer šta smo drugo mogli raditi u tim godinama.

A to ispravljanje ženskastosti kod dječaka batinama, kao i ispravljanje bilo kakvog ponašanja koje odudara od normi na bilo koji način, sad s odmakom od boli i nerazumijevanja, tjera me na razmišljanje o neostvarivim identitetima o kojima Didier teoretizira u svojoj knjizi *Insult and the Making of the Gay Self*. Samo u odnosu na ženskastost i muževnost, i sve što stoji između, kako se možemo osjećati realizirani, autentični sami sebi, znati da smo takvi kakvi smo baš mi kad nas toliko nasilja i normi tjera da se stalno, svjesno ili nesvjesno, korigiramo. A s druge strane, ponos i prkos nas tjeraju da usprkos nasilju stalno dovodimo u pitanje te iste norme i uvrede koje nas sputavaju.

Možemo li u jednom trenu u
životu zaključiti da smo
obuhvatili i razumjeli sve te
faktore i da smo sad baš
autentični mi? Vjerojatno ne, zato
Didier i govori o stalnoj reinenciji
identiteta kod gej osoba, između
ostalog.

CRNE MUDANTE

Nekad u vrijeme kad sam išao u osnovnu školu u Splitu su se otvorili Levis dućani. Tamo su se redovito kupovale rebatinke i majice, a reklame u dućanima prikazivale su i zgodne modele u mudantama. Bio je i jedan u pripijenim crnim boksericama i ja sam bio očaran. Nisu to baš bile mudante koje su se nosile u obitelji, il školi, al ja sam ih baš želio. Imao sam neki osjećaj da to neće lako proć, dok jednom prilikom, kad sam s mamom bio u dućanu, uz malo nelagode, ipak nisam rekao da bi ja takve mudante, one koje su bile izložene u vitrini pored kase. Pitao sam mamu da mi ih kupi. Odgovor je bio kratak i jasan – “To je za pedere, ne možeš to nosit!”. I tu je bio kraj priči. Crne mudante sam kupio godinama kasnije kad sam počeo sam sebi kupovat stvari. Nije bilo tako uzbudljivo kao što bi bilo onda, a s mamom nikad više nisam pričao o pederluku.

ZBOG NARUŠAVANJA HETEROSEKSUALNOG MIRA...

Heteroseksualnost je ne samo duboko usađena u sve nas kao jedina normalnost, nego i sugerira koja su to ispravna osjećanja i ponašanja. Time striktno određuje da druge i drugačije seksualnosti nisu ni prihvatljive niti poželjne. A i podrazumijeva da smo svi – jednostavno heteroseksualni. Koliko je heteroseksualnost normalna stvar možda najbolje pokazuje faza puberteta kada se još nerazvijene djevojčice i dječaci itekako bave svojom seksualnošću. Jest da i među njima ima onih kojima nikako nije do olakog otkrivanja svojih misli o tako delikatnoj temi kao što je seks, ipak, uočljiviji su oni čija muška, heteroseksualna razmetljivost na zadanu temu dominira jednako kao što muški i heteroseksualni princip dominira cijelim društvom. U takvom ozračju svakako je jednostavnije i lakše biti regularna djevojčica ili regularan dječak nego što je biti dovoljno hrabar da se napravi coming out-u. Zašto?! Pa zato što coming out zaista i užasava i uznemiruje – i lgbt-ovca koji se na takvo što odluči, i okolinu koja to mora saslušati.

Prvi coming out tek je otvaranje procesa koji će zapravo potrajati cijeli život. Radi se o tome da smo od situacije do situacije prisiljeni donositi odluku o tome trebamo li se out-ati ili pak prešutjeti pa i utišati svoju seksualnost. Takve situacije javljaju se pri izlasku u novi kafić ili s novim društvom, pri odlasku kod novog liječnika ili na novom poslu – i tako u nedogled. Kako i prvi, tako i svaki sljedeći coming out bitno narušava heteroseksualnu privilegiju. Odnosno, privilegiju heteroseksualaca da budu ono što jesu bez da moraju promišljati ili progovarati o vlastitom identitetu, bez da osjećaju prijetnju ili krivnju zbog onoga što jesu. Dakle, svaki coming out narušava komfor heteroseksualne normalnosti, a heteroseksualce stavlja u poziciju da se i oni identitetski odrede, da se identificiraju, u ovom slučaju – kao strejteri. Baš zbog toga ne možemo reći da su čudne svakoake reakcije većine heteroseksualaca kada se moraju suočiti sa svojim bratom, sestrom ili nekim drugim srodnikom, ili pak prijateljem – dakle, kada se moraju suočiti s onima koji im jednog dana odluče otvoreno prijaviti da su gej ili lezba. Isto ili slično reagiraju i kada se na ulicama njihovog grada odvija povorka ponosa, čuveni a nepopularni Pride. I tada se većina uhvati u koštac s pitanjem "zašto lgbt-ovci moraju tako otvoreno i često pokazivati svoju seksualnost", pa i "zašto je ne zadržavaju u privatnosti vlastitog doma ili u svojim privatnim odnosima s drugim ljudima". Upravo ova pitanja heteroseksualne većine razotkrivaju njihovu prijeku potrebu za obranom i zaštitom heteroseksualne privilegije.

G.B.

Smeta mi šta čim uđem u avion smin naslonit glavu na muža. To ovde nigdi ne smin napraviti, a možda bi bilo lipo živiti cili život da se možemo bar nekad nasloniti jedno na drugo bez da on dobije napadaje panike da će neko iz njegova sela saznati da je on peder.

T.B.

Nekad kažem da sam gej, posebno zadnjih godina kad me pokušaju uvući u neku strejt priču na treningu jer to stvarno nemam živaca više prolaziti, al problem je šta kroz misec dana zaborave pa bi treba opet iz početka. Očita je ta heteroseksualna norma u sportu da ni outanje ne pomaže. Doduše niko nije, niti ima problem, al nije ni da sam svima reka. Uglavnom pederluk se ignorira do maksimuma u svlačionicama. A na pazaru prešutim, a bude situacija kad se podrazumijeva da će žena čistiti blitvu, dica jest špinat. Samo ne odgovorim na to, ne da mi se i ne vratim se na taj štand dok ne zaboravim koji je.

D.G.

Ponekad su pitanja jesi gay ili ne – produkt čiste mržnje, ali, također, u mnogo slučajeva o kojima konstantno svjedočim, stvar je u neznanju. Shvatio sam da me ljudi skoro svakodnevno pitaju jer ustvari nemaju informacije iz prve ruke. Znaju naravno da gayevi postoje, ali uglavnom im se spoznaje baziraju na informacijama lošeg novinarstva ili kolektivne straight svijesti prema pederima. Zanimljivo je da svi imaju jednaku sliku o gay muškarcu i to je uvijek neki promiskuitetan lik, koji samo guta kurce ili se guzi, i ne zna ništa o svijetu osim da mu je životna misija lov na sve straight frajere.

N.B.

Kad je počelo ovo s koronom, počele smo nositi spizuu i škovace susjedi iz zgrade, jer je stara, pa smo mislile da je bolje da ne izlazi. Žena ima 85 godina i jako je draga i malo dosadna. U više navrata prilikom primopredaje spize rekla bi da moli za nas, a nedavno je rekla da nam želi da nađemo dobre momke. Mi smo se samo pogledale i smijale. Nekad jednostavno nema smisla...

D.G.

Treba se boriti protiv automatizma u svakom pogledu i ljudima otvoriti oči i natjerati ih da malo više koriste mozak.

* Gay people should only be objects of discourse, and they become unbearable as soon as they assert their right to be subjects.

g_f_g_o

Neki su me više mrzili zato što sam u srednjoj školi bija out – nisam baš bija najdiskretniji. Onda su svi ti ljudi na kraju ispali pederi. Ispipavali su reakcije drugih ljudi tako da bi mene autali. Govorili su da to što sam ja peder njima nije ok, čisto da vide što misle drugi. Svi ovi kojima je bija problem to što sam ja gej su ispali frustrirani zato što ja mogu nešto što oni ne mogu. Strejt muški koji su imali ispunjeni život su se pokazali super, s njima bi se lakše zbondao.

Damian D

Ćaća nije bio oduševljen što se igram s barbikama. Materina najbolja prija, prva susida, mi je kupila prvu barbiku i to je bila cila drama, jer da kako se ona meni usuđuje kupit barbiku. Prije toga sam se stalno igrao s barbikama od trans rođaka i baš sam bio rekao da oću i ja barbiku. Moja mater je za jedan rođendan kupila mom rođaku bratz barbiku, to je ona s velikom glavom. A rođak kad je to vidila se pitala – kakva je ovo ružna lutka. Na to sam ja rekao da ću je ja uzet. Na što je moja mater rekla da je to njoj kupila. Poslije mi je ujna kupila barbiku. Ima sam ih tri-četiri. Ali sam im nakon par godina čupa glave, i kako bi ostala ona kuglica – tata bi na to nacрта smajlić. Jer meni je bilo bitno da ja njih oblačim, ne toliko da imaju glavu i kosu. Mene je živciralo to što bi on na tu kuglicu nacрта usta i oči, njemu je to bilo presmišno, a meni je izgledalo preglupo.

**h
e
t
e
r
o
s
e
x
u
a
l

p
r
i
v
i
l
e
g
e**
**a
u
t
h
e
n
t
i
c
i
t
y**

** ... a man comes out as gay so that he will no longer be thought to be straight. For that is what always happens if he does not insist that he is gay: heterosexuality is taken for granted, assumed to be the case for everyone, for the simple reason that most gay people do not come out openly.*

Damian D

Jedna moja prijateljica iz srednje škole je znala govoriti – da je moj mali peder, pretukla bi ga. Nakon nekih šest miseci ja sam joj se autao. A ona me pitala da zašto ja njoj nikad nisam rekao da sam ja peder. Ja je samo pitao da sjeća li se tih svojih homofobnih ispada. A ona da ona to tako samo kaže.

Damian D

Jedan kolega s posla mi je rekao da inače mrzi te ljude, al da sam mu ja ok. A to mi je rekao jer su mu se neki nabacivali, bili su napasni, pa da mu je to previše. Inače, nabildan je, ima masu mišića. Ja sam mu uzvratio – „sad znaš kako je svakoj ženi kad izađe vani“. A kolegice koje su bile blizu, samo su uzviknule – „bravo, da“.

Damian D

Kolegica s posla, ima četrdesetak godina, vozi me u autu i kaže – „to što si, to je za duže, to je ozbiljno?“. Ja joj na to kažem „da“. A ona – „misliš da se to ne može promijenit?“. Ja joj odgovaram – „ne“. A ona nastavi – „kad naiđe neka prava, s pravom štiklicom, sigurna sam ja da će te to promijenit“. Pokušao sam joj objasniti da sam bio sa ženom i da se fizički ništa nije događalo, a ona je bila sva razočarana. Jer prije će mi se dignut na štiklu, nego na ženu.

Damian D

Jedan kolega s faksa, nakon što je doznao da sam gej, rekao je da će se ispisati s faksa, jer da mora zaštititi svoj guz.

Doubtless it is all of the wounds experienced during what Ebe Kosofsky Sedgwick has splendidly described as «that long Babylonian exile known as queer childhood» that nourish the energies through which gay people create or recreate personalities for themselves.

- Didier Eribon: Insult and the making of the gay self, page 29

NEPODOBNI ZA DRUŠTVO, NEDOVRŠENI ZA SEBE

Biti iskren sa samim sobom, bez sumnje je lakše za heteroseksualce, nego što je za homoseksualce. Heteroseksualci su kao dominantna skupina u društvu skoro pa cijeli svijet skrojili po svojoj mjeri. Za njih je osjećaj stabilnosti osiguran prije svega institucijama kao što su brak i obitelj, kao i cijelim seksualnim poretom koji heteroseksualno ponašanje čini i legitimnim i normalnim. Isto stanje stvari može se opaziti i u institucijama kao što su škola, vojska, crkva, zakon pa čak i sport, jer i one utvrđuju i reproduciraju nepremostivu razliku između heteroseksualne norme s jedne i homoseksualnosti s druge strane. I to tako što nude pa i nameću prihvatljive obrasce za život, koje je poželjno imitirati da bi se osjećali kao kod kuće. Ukratko, heteroseksualci imaju već unaprijed servirane modele za život, pa ne moraju smišljati što im je to za činiti u životu – naravno, ako ne žele ili im to ne pada na pamet.

Za homoseksualce pak život piše potpuno druge priče. Njihov život nije unaprijed zadan, samo je stigmatiziran izvanjskom, društvenom definicijom koja takav život tretira kao patologiju ličnosti ili kao društvenu devijaciju. Kada donesu odluku da se više neće pretvarati, da će izaći iz ormara, oni zapravo prelaze iz stanja skučenosti u kojem nisu mogli biti ono što jesu u stanje obilježeno osjećajem nesigurnosti jer po prvi put započinju ispoljavati nepatvorenog sebe. Dakle, oni odbacuju identitet koje im je dodijelilo društvo, nadilaze osjećaj nemoći te prestaju s pokoravanjem društvenom poretku, a time i kreću s izgradnjom vlastitog identiteta – i tako se opet suočavaju s poteškoćama.

Dok heteroseksualci, kao što smo već rekli, imaju ponuđene obrasce za život, koje je poželjno imitirati, gejevi i lezbe imaju samo identitet nametnut od strane društva koji je sam po sebi u kategoriji neprikladnog i neprihvatljivog. Drugim riječima, njima se ne nudi prikladan i prihvatljiv model života, kojeg mogu oponašati, pa se ispred njih nakon prvog coming out-a rastvara prostor slobode u kojem tek trebaju pronaći autentičnog sebe. Tako se može reći da gej i lezbijski identitet u svojoj biti je identitet bez identiteta, neizbježno raznovrstan, identitet bez suštine, onaj kojeg tek treba osmisliti.

Da bi ga se osmislilo potreban je rad na sebi, odnosno, kako ističe francuski filozof Michel Foucault, potrebna je homoseksualna askeza – što bi značilo da se gejevi i lezbe moraju disciplinirati kako bi se samooblikovali,

kako bi osvijestili pa i oslobodili se od osjećaja nepodobnosti koji im je ugrađen duboko u svijest i koji uvelike obilježava svakodnevni život. Konstantan rad na sebi, nažalost, ne jamči neki definitivan i stabilan identitet – od te iluzije čini se da je pametno odustati. Jer ono što držimo u svojim rukama je nešto što je suštinski nedovršivo. Pa tako umjesto očekivanja da ćemo jednom otpočiniti po pitanju razvijanja identiteta, ispada da je razumnije prihvatiti neizbježnu privremenost onoga što znači biti lezba ili gej.

** As Barry D. Adam comments, a gay man finds himself confronted with a “composite portrait” of himself, proposed by a set of images, representations, and discourses, all providing him with a degrading or inferiorizing image of himself.*

* To decide that you are going to free your speech from the constraints imposed by permanent self-surveillance means not only that you have chosen to oppose an identity that has been imposed and hidden with one that has been chosen and affirmed. It also implies that you will have to reconstruct yourself and find the means and the support structures to enable such a transformation. Today, socialization in the “gay world” is doubtless one of the most effective methods for this.

* Doubtless there is no gay person so open that he or she has not, at one moment or another, made compromises with the closet. That is why coming out is never done only once and for all. (...) The closet is structured in such a way that you are never simply either in or out, but always both in and out, more or less in or more or less out depending on the particular instance and your own evolution.

* ...the perpetual choice between silence and “rebellion,” between returning to the closet and affirming who they are. This is how gay people remain torn between two different levels of what is commonly referred to as “assimilation.” There is assimilation by way of invisibility—to be silent, not to exist as gay. And there is the assimilation a certain number aspire to, the assimilation that would come with achieving equal legal rights.

* As Henning Bech puts it, when you have made the choice no longer to pretend, you move “from the uneasiness of not being able to be [yourself] as a homosexual ... to the uneasiness of having to be [yourself] as a homosexual”.

* ...a gay person must always be working on his or her self that Foucault spoke of the idea of a homosexual ascesis, which is to say, an aesthetic of the self, a self-fashioning which is nothing more than the coming to consciousness and deliberate assumption of this structure of inadequation that is at the heart of the daily life and consciousness of gays and lesbians.

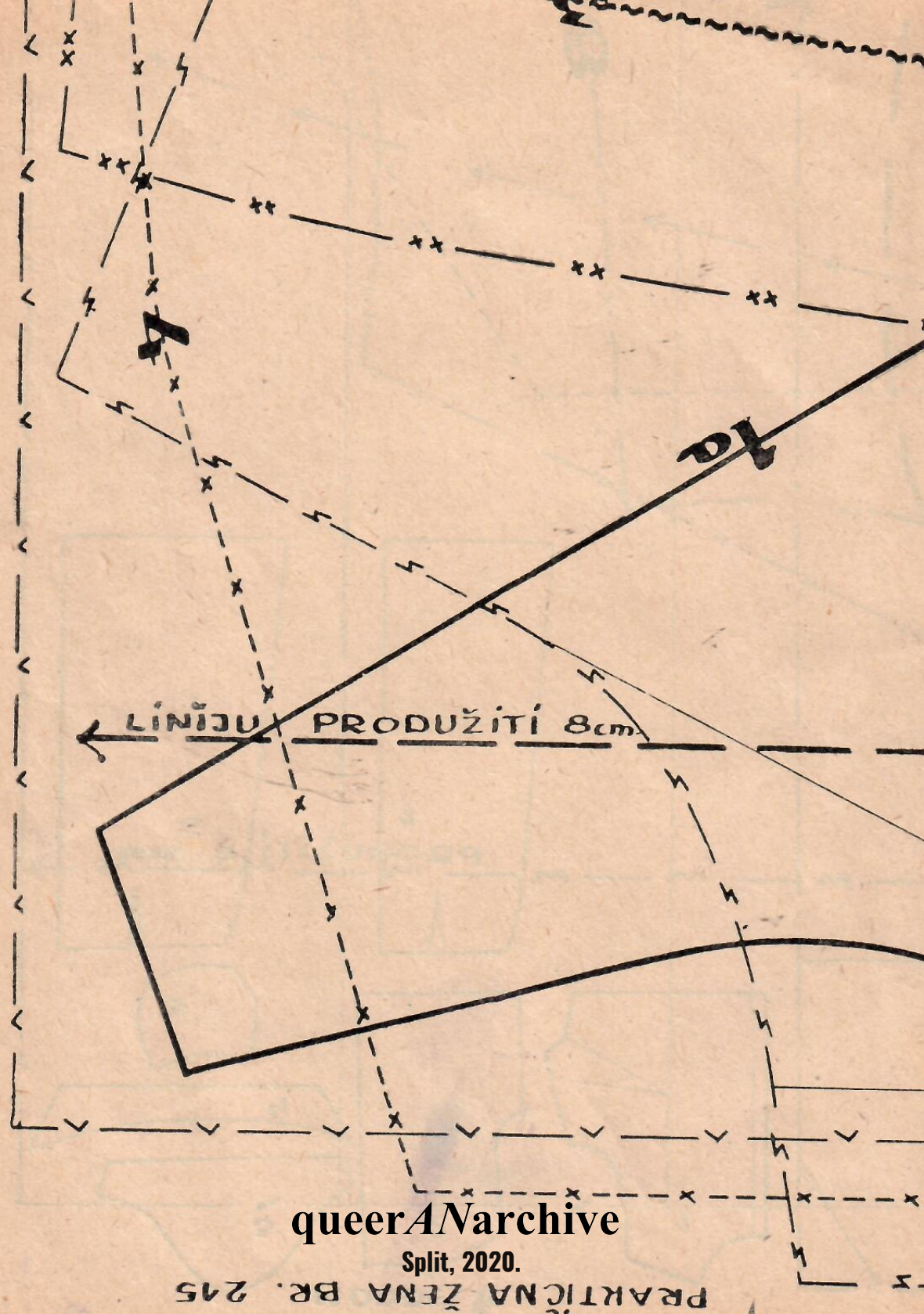
* Authenticity is to be found in the decision to assume the burden of being what one is: to be gay not simply as it were en soi (which is to say according to the gaze of others, of society), but rather pour soi (that is, having assumed the identity for oneself as a project of freedom).

* ...identity will always be something that must be created. What we have on our hands is something that is essentially unfinished. Instead of looking for repose, instead of looking for some collective or individual end of gay history in the complete and full adequation to oneself, we had better accept the inevitably provisional character – on both the individual and collective levels – of that it means to be gay.

queerANarchive

Split, 2020.

PRAKTIČNA ŽENA BR. 215